

ด่วนที่สุด

ที่ อด ๐๐๒๓.๓/ว ๕๐๙๖

ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี
ถนนอธิบดี อด ๕๐๐๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ชักซ้อมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนครอุดรธานี และนายกเทศมนตรีเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๒๙๖

ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๔๑๙

ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นสถานศึกษาพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีมาตรฐานและมีคุณภาพ รวมถึงเพื่อให้เด็กปฐมวัยที่เข้ารับการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศชาติ ได้แก่ มีวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม และมีความพอเพียง เป็นต้น จึงให้อำเภอแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่งทราบ และถือปฏิบัติตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๘ กิจกรรม (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) สำหรับกิจกรรมในเรื่องการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย ซึ่งเน้นการสอนให้เด็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง เน้นการสอน “อย่าใกล้ อย่าเก็บ อย่าก้ม” และการตะโกนขอความช่วยเหลือนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดแนวทางการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเพิ่มเติม จำนวน ๔ แนวทาง (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป สำหรับเทศบาลนครอุดรธานี และเทศบาลเมืองทุกแห่ง เพื่อทราบและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิริชัย จินดาหลวง)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๔๒๒๑-๒๕๙๘

Email : dolaud81@gmail.com

ความรู้

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๕๖๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขที่ 14298
วันที่ ๙ พ.ย. ๒๕๖๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

ศ พศจิกายน ๒๕๖๐

ได้รับหนังสือฉบับนี้
วันที่ 9 พ.ย. 2560
ที่ A 120

เรื่อง แนวทางการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือแจ้งซักซ้อมการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมถึง เรื่อง การป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบรรจุเรื่องการป้องกันการจมน้ำในเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้สอนให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง เน้นการสอน “อย่าใกล้ อย่าเก็บ อย่าก้ม” และการตะโกนขอความช่วยเหลือ รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และครูผู้ดูแลเด็กจัดการสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ปลอดภัย รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้วเพื่อให้การดำเนินการ เรื่อง การป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้กำหนดแนวทางการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย โดยขอให้จังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

๑. การใช้สระว่ายน้ำหรืออ่างเล่นน้ำในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีสระว่ายน้ำมาตรฐาน อ่างเล่นน้ำ หรือสระเล่นน้ำในรูปแบบต่างๆ เช่น สระเล่นน้ำเคลื่อนที่ หรือสระเล่นน้ำสำเร็จรูป หรือสระเล่นน้ำอื่นๆ ที่ประยุกต์ใช้จากวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสอนให้เด็กปฐมวัย รู้จักอันตรายจากการจมน้ำ การรู้จักหลีกเลี่ยงการเล่นใกล้แหล่งน้ำเสี่ยง การตะโกนขอความช่วยเหลือเมื่อเพื่อนจมน้ำ เป็นต้น และหากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใดที่มีศักยภาพสามารถจัดหลักสูตรสอนว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอดสำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างปลอดภัยโดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการว่ายน้ำดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง ก็สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอดให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ โดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นสำคัญ

๒. เกณฑ์ความปลอดภัยสำหรับการป้องกันการจมน้ำในเด็กปฐมวัย ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์ การเฝ้าระวังดูแลปกป้องคุ้มครองเด็ก และการสอนเด็กให้รู้จักกฎแห่งความปลอดภัย สอดคล้องตามเกณฑ์ความปลอดภัยสำหรับการป้องกันการจมน้ำในเด็กที่สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข กำหนด ดังนี้

๒.๑ การจัดสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กให้ปลอดภัย

๒.๑.๑ กำจัดแหล่งน้ำที่ไม่จำเป็นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและบริเวณละแวกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น เหนือออกจากถังทิ้งเมื่อไม่จำเป็นต้องใช้

๒.๑.๒ แยกเด็กออกจากแหล่งน้ำ เช่น สร้างรั้วกันประตูไม่ให้เด็กเข้าใกล้แหล่งน้ำได้ ปิดฝาดังน้ำ ตุ่มน้ำ เป็นต้น

๒.๑.๓ แยกพื้นที่เด็กเล่นออกจากแหล่งน้ำ โดยมีรั้วกันแหล่งน้ำในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือบริเวณละแวกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

/๒.๒ การเฝ้าระวัง...

๒.๒ การเฝ้าระวังดูแล ปกป้องคุ้มครองเด็ก

๒.๒.๑ ไม่ให้เด็กอยู่ในหรือใกล้แหล่งน้ำโดยลำพัง เช่น นั่งเล่นน้ำในอ่างน้ำกะละมังหรือเล่นใกล้บ่อน้ำ ร่องน้ำ เป็นต้น

๒.๒.๒ ขณะเด็กอยู่ใกล้หรืออยู่ในแหล่งน้ำ ผู้ดูแลเด็กต้องเฝ้าดูแลเด็กตลอดเวลาไม่ให้เด็กเล่นใกล้แหล่งน้ำตามลำพัง

๒.๒.๓ ผู้ดูแลเด็กต้องได้รับการฝึกปฐมพยาบาลเด็กจมน้ำที่ถูกต้อง โดยการผายปอดด้วยวิธีเป่าปากในกรณีที่ถูกจมน้ำไม่หายใจ เป็นต้น

๒.๓ การสอนเด็กให้รู้จักกฎแห่งความปลอดภัย

๒.๓.๑ สอนให้เด็กวัยนี้รู้จักหลีกเลี่ยงแหล่งน้ำเมื่ออยู่ตามลำพัง

๒.๓.๒ สอนให้เด็กใช้ชูชีพเมื่อต้องเดินทางทางน้ำ

๒.๓.๓ สอนเลี้ยงตัวเมื่อตกน้ำ เพื่อให้ไหลพ้นน้ำชั่วคราว และสอนให้ว่ายน้ำระยะสั้นๆ เพื่อให้ตะกายเข้าฝั่งได้

๓. การสอนให้เด็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง เน้นการสอน “อย่าใกล้ อย่าเก็บ อย่าก้ม” และการตะโกนขอความช่วยเหลือ

๓.๑ อย่าใกล้ คือ สอนให้เด็กอย่าเดินใกล้แหล่งน้ำ อย่าเดินตามสัตว์ลงไปลงในน้ำ

๓.๒ อย่าเก็บ คือ สอนให้เด็กอย่าลงไปแหล่งน้ำเพื่อเก็บลูกบอล ตุ๊กตา ของเล่นหรือสิ่งของต่างๆ

๓.๓ อย่าก้ม คือ สอนให้เด็กอย่าก้มลงไปดูในภาชนะใส่น้ำหรือแหล่งน้ำต่างๆ

๔. การสอนให้ครูผู้ดูแลเด็ก และเด็กรู้จักการช่วยเหลือคนตกน้ำหรือจมน้ำ โดยเน้นหลัก “ตะโกน โยน ยื่น”

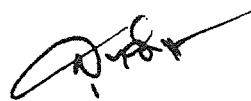
๔.๑ ตะโกน การสอนให้เด็กตะโกนขอความช่วยเหลือเมื่อตกอยู่ในอันตราย หรือมีเพื่อนจมน้ำ

๔.๒ โยน สอนให้โยนอุปกรณ์ที่ไม่มีเชือกผูก เช่น ขวดน้ำพลาสติก ถังแกลลอน โดยโยนอุปกรณ์หลายๆ ใบ และโยนให้ตกตรงหน้าผู้ประสบภัย และสอนให้โยนอุปกรณ์ที่มีเชือกผูก เช่น ถังแกลลอนผูกเชือก ถังผูก โดยโยนอุปกรณ์ให้ข้ามศีรษะผู้ประสบภัยเพื่อให้เชือกตกลงไปกระทบตัวผู้ประสบภัย เป็นต้น

๔.๓ ยื่น สอนให้ยื่นอุปกรณ์ เช่น ไม้ โดยผู้ยื่นต้องย่อตัวลงต่ำ เพื่อไม่ให้ถูกผู้ประสบภัยตีตกน้ำ และยื่นอุปกรณ์ไปด้านข้างของผู้ประสบภัยแล้วจึงวาดอุปกรณ์เข้าไปหาตัวผู้ประสบภัยเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้อุปกรณ์โดนหน้าผู้ประสบภัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โทร. ๐ - ๒๒๔๑ - ๕๐๒๑-๓ ต่อ ๔๐๓-๔๑๐

โทรสาร ๐ - ๒๒๔๑ - ๕๐๒๑-๓ ต่อ ๔๑๘

ตัวหนังสือ

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๗๕๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา
เลขที่ 13696
วันที่ 31 ต.ค. 2560
เวลา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

110 ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ชักซ้อมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นสถานศึกษาพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น จึงต้องจัดการศึกษาในระดับก่อนวัยเรียนให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ ตลอดจนกับนโยบายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีมาตรฐานและมีคุณภาพตามมาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งตอบสนองกับนโยบายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เด็กปฐมวัยที่เข้ารับการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศชาติ ได้แก่ มีวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม และมีความพอเพียง เป็นต้น จึงขอให้จังหวัดแจ้งชักซ้อมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่อง “วินัยในเด็กปฐมวัย” ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง ดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมหรือกิจวัตรประจำวันของเด็กที่ส่งเสริมการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่อง “วินัยในเด็กปฐมวัย” โดยให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง จัดให้มีกิจกรรมหรือกิจวัตรประจำวัน ดังนี้

๑.๑ กิจกรรมสวดมนต์ ไหว้พระ ในตอนเช้าหน้าเสาธง และอาจจัดให้มีกิจกรรมสวดมนต์และนั่งสมาธิ ทุกวันศุกร์ก่อนกลับบ้าน (สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่นับถือศาสนาอื่นๆ ให้จัดกิจกรรมตามหลักศาสนาของตนเอง)

๑.๒ กิจวัตรการเข้าแถวรอคอยตามลำดับก่อนหลังเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การเข้าแถวเพื่อรับประทานอาหารเสริม (นม) โรงเรียน การรับประทานอาหารกลางวัน หรือการเข้าแถวเพื่อเดินทางไปทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กรู้จักการรอคอย มีความอดทน อดกลั้น และรู้จักมารยาททางสังคม เป็นต้น

๑.๓ การให้เด็กได้รับผิดชอบด้วยตนเอง เช่น การจัดเก็บของใช้ส่วนตัวเข้าที่ได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย การรับประทานอาหารเช้าด้วยตนเองจนหมด การเก็บภาชนะอาหารด้วยตนเองหลังจากรับประทานอาหารเสร็จ เป็นต้น เพื่อให้เด็กได้รู้จักหน้าที่ของตนเอง และสามารถปฏิบัติได้เป็นกิจวัตรประจำวัน โดยไม่ต้องมีใครบอก

๑.๔ การให้เด็กได้รับผิดชอบต่อส่วนรวม เช่น การให้เด็กช่วยจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกัน การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อเลิกใช้ การรดน้ำเมื่อใช้ห้องน้ำห้องส้วมเสร็จ การใช้น้ำตามความจำเป็น และปิดก๊อกน้ำเมื่อเลิกใช้ เป็นต้น เพื่อให้เด็กได้รู้จักหน้าที่ของตนเองในการรับผิดชอบต่อส่วนรวม

/๑.๕ กิจกรรม...

๑.๕ กิจกรรมที่สอนการปฏิบัติตามมารยาทของสังคม เช่น การไหว้และสวัสดีผู้ใหญ่ การพูดสุภาพ การยกมือและรอให้ได้รับอนุญาตก่อนพูด การก้มหลังเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ การขอบคุณ เมื่อผู้อื่นช่วยเหลือหรือให้ของ เป็นต้น เพื่อเป็นการปลูกฝังการปฏิบัติตามมารยาทของสังคมที่ดีให้กับเด็ก

๑.๖ การจัดกิจกรรมการทิ้งขยะและการคัดแยกขยะ เพื่อสอนให้เด็กปฐมวัยมีวินัยในการทิ้งขยะให้ถูกที่ และถูกต้องตามประเภทของขยะ

๑.๗ กิจกรรมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การสอนเด็กปลูกต้นไม้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การไม่ทำลายต้นไม้ เป็นต้น เพื่อสอนให้เด็กมีจิตสำนึกในการรักษาสภาพแวดล้อม

๑.๘ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อเด็ก คือ ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ดูแลเด็กต้องจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมทั้งวัสดุสิ่งของและการเตรียมพื้นที่เพื่อให้เด็กสามารถควบคุมตนเองได้ เป็นการควบคุมสถานการณ์ ไม่ใช่ควบคุมเด็ก ด้วยการจัดโครงสร้างของสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้ ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก จัดวางในระดับสายตาเด็ก จัดทำสัญลักษณ์เพื่อช่วยให้เด็กหยิบใช้และจัดเก็บของเข้าที่ได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมที่จัดควรมีระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม และปลอดภัยอยู่เสมอ เด็กจะเห็นแบบอย่างของความมีระเบียบเรียบร้อยและเรียนรู้จากการเลียนแบบครู

๒. เรื่องการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย เนื่องจากรายงานทางวิชาการ พบว่า กลุ่มเด็กเล็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่เสียชีวิตจากการจมน้ำ มักเกิดจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การไม่มีรั้วรอบแหล่งน้ำ เพื่อแบ่งแยกเด็กออกจากแหล่งน้ำ การจัดให้มีพื้นที่เล่นที่ไม่เหมาะสมให้แก่เด็ก และการที่ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก และเด็กไม่มีความรู้ในการกักขัง/ปฐมพยาบาลผิดวิธี เป็นต้น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการบรรจุเรื่องการป้องกันการจมน้ำในเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้สอนให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง โดยกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดแนวทางการสอนให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง หมายถึง สอนให้เด็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง เน้นการสอน “อย่าใกล้ อย่าเก็บ อย่าก้ม” และการตะโกนขอความช่วยเหลือ

๒.๑ อย่าใกล้ คือ สอนให้เด็กอย่าเดินใกล้แหล่งน้ำ อย่าเดินตามสัตว์ลงไปในน้ำ

๒.๒ อย่าเก็บ คือ สอนให้เด็กอย่าลงไปแหล่งน้ำเพื่อเก็บลูกบอล ตุ๊กตา ของเล่น หรือสิ่งของต่างๆ

๒.๓ อย่าก้ม คือ สอนให้เด็กอย่าก้มลงไปดูในภาชนะใส่น้ำหรือแหล่งน้ำต่างๆ

รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และครูผู้ดูแลเด็กจัดการสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ปลอดภัย เช่น จัดการแหล่งน้ำเสี่ยงที่อยู่ภายในอาคาร ได้แก่ ห้องน้ำ หรือบริเวณโดยรอบ เช่น ฝักรถยนต์แหล่งน้ำที่ไม่ใช้งาน เหนือถังจากภาชนะที่ไม่ใช้งาน สร้างรั้วกัน/ล้อมรอบแหล่งน้ำ และมีพื้นที่สำหรับเด็กเล่น เช่น คอกกั้นเด็ก รั้วกัน เพื่อแยกเด็กออกจากแหล่งน้ำ หรือลดความเสี่ยงในการเข้าถึงแหล่งน้ำได้ง่าย เป็นต้น

๓. การพัฒนาภาษาอังกฤษในเด็กปฐมวัย เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากเด็กควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างมากในสถานการณ์ที่ประเทศกำลังก้าวเข้าสู่การพัฒนาในระดับสากล และเป็นการเตรียมพร้อมเพื่อการพัฒนาคนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายที่ต้องการให้เด็กไทยสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้ง ผลการวิจัยทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการพบว่า เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้รวดเร็วและเกิดประสิทธิผลสูงกว่าวัยอื่นๆ จึงเป็นวัยที่เหมาะสมที่สุดที่จะได้รับการปลูกฝังและพัฒนาทางด้านภาษาอังกฤษ โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างน้อย ๓ ครั้ง ต่อ ๑ สัปดาห์ เป็นประจำทุกสัปดาห์

๔. การจัดกิจกรรมธรรมศึกษาในเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการสอนธรรมศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย โดยอาจเชิญพระสงฆ์ในพื้นที่มาสอนธรรมศึกษาอย่างง่าย ๆ ให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เดือนละ ๑ ครั้ง และครูผู้ดูแลเด็กหรือผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมการสอนธรรมศึกษาให้กับเด็กด้วยตนเองสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง เป็นประจำทุกสัปดาห์

๕. การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนในเด็กปฐมวัย เนื่องจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ในขณะที่เดียวกันต้องมีสำนึกในคุณธรรม และมีความรู้ที่เหมาะสมเพื่อให้สมดุลและพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้ สัมผัส หลักการคิดดังกล่าวจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้อย่างดี ผ่านการปลูกฝังของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็ก และสภาพแวดล้อม ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดมาตรฐานสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กวัย ๓ - ๖ ปี ในมาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ โดยประกอบด้วย ๓ ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ๑) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๒) มีวินัยในตนเอง ๓) ประหยัดและพอเพียง ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่เด็กปฐมวัยทุกคนสามารถทำได้ จึงขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยครูผู้ดูแลเด็กสามารถออกแบบแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในเชิงบูรณาการ สอดแทรกหลักแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงไปในการจัดกิจกรรมประจำวัน โดยคำนึงถึงบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชนใช้วัสดุในท้องถิ่นมาประกอบการทำสื่อกิจกรรมการเรียนรู้ และคำนึงถึงเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการปลูกฝังในเรื่องความพอเพียงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๖. การจัดมุมหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง จัดให้มีมุมหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้พิจารณาจากสภาพอาคารและขนาดพื้นที่ห้องเรียนตามความเหมาะสมของแต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมุมหนังสือดังกล่าว ใช้สำหรับให้เด็กได้ดูรูปภาพ อ่านหนังสือนิทาน ฟังนิทาน ครูผู้ดูแลเด็กต้องจัดกิจกรรมในมุมหนังสือเพื่อให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมสนับสนุนการจัดมุมหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ในรูปแบบการจัดหาหนังสือนิทาน หนังสือภาพ หรือสมุดภาพ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในมุมหนังสือดังกล่าว ควรประกอบด้วย

๖.๑ หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้นๆ พร้อมภาพ

๖.๒ ชั้นหรือที่วางหนังสือ

๖.๓ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื่อ พรม หมอน เป็นต้น

๖.๔ สมุดเขียนนิทานหรือสมุดภาพ

๖.๕ อุปกรณ์สำหรับการเขียน

๖.๖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเพลง สำหรับเปิดเสียงนิทานพร้อมหนังสือนิทาน

เป็นต้น

๗. การกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

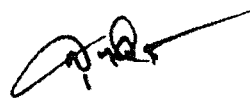
เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามมาตรา ๑๘ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็น การจัดการศึกษาในรูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัยตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ประกอบกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดสรรงบประมาณค่าอาหารกลางวันให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ปีงบประมาณละ ๒๔๕ วันๆ ละ ๒๐ บาทต่อคน ซึ่งเพียงพอสำหรับการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กได้ทั้งปีงบประมาณ ดังนั้น เพื่อให้ระยะเวลาจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กเล็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมเพื่อให้เด็กเล็กได้รับการศึกษาและพัฒนาเป็นไป ตามวัยแต่ละช่วงอายุ สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย อีกทั้ง เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลาน รวมทั้งเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณค่าอาหาร กลางวันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๒๔๕ วัน มีประสิทธิภาพ โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้จ่ายงบประมาณอย่างครบถ้วนตามจำนวนที่ได้รับการจัดสรร จึงขอความร่วมมือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง พิจารณาให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดการเรียน การสอนตลอดทั้งปีงบประมาณ (ยกเว้นวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์) โดยไม่มีการปิดการเรียน การสอน

๘. การตรวจติดตามผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระจายตัวอยู่ทุกจังหวัด ทั่วประเทศ และมีจำนวนมาก ทำให้หน่วยงานในระดับส่วนกลางไม่สามารถตรวจติดตามผลการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างครอบคลุมทุกพื้นที่ ส่งผลต่อมาตรฐานและคุณภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ดังนั้น เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการตรวจติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่ จึงขอความร่วมมือ ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด ตามคำสั่ง คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๘ สั่ง ณ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ ได้ติดตาม ตรวจสอบ หรือสั่งการให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัด เพื่อรับทราบสภาพปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กจากส่วนราชการในพื้นที่หรือในระดับส่วนกลาง เพื่อเป็นการยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐาน และมีคุณภาพสูงขึ้น โดยขอให้จังหวัดรายงานผลการติดตามดังกล่าวให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โทร. ๐ - ๒๒๔๑ - ๕๐๒๑-๓ ต่อ ๕๐๓-๕๑๐

โทรสาร ๐ - ๒๒๔๑ - ๕๐๒๑-๓ ต่อ ๕๑๘